

Danas

Počeo da radi tim za zaustavljanje odliva mladih iz Srbije

Promena uslova i okolnosti zbog kojih građani Srbije odlaze iz zemlje, ali i pokušaj da se oni koji planiraju da odu zadrže, a oni koji su otišli vrata, jedini je zadatak tima koji se bavi praćenjem ekonomskih migracija, najavio je danas na drugom sastanku grupe eksperata ministar rada Zoran Đorđević.

On je prvi krajem prošle godine i najavio formiranje tima koji bi se bavio ekonomskim migracijama, a prvi sastanak održan je polovinom januara. Vlada je, međutim, osnivanje tima ozvaničila tek poslednjeg dana u januaru, da bi juče u Palati Srbija bio održan i prvi zvanični sastanak, kom su osim Zorana Đorđevića i njegovog tima, prisustvovali i ministri finansija, privrede, prosvete, državne uprave i lokalne samouprave, sporta i omladine, ali i predstavnici poslodavaca i sindikata i SANU. Tim će, kako je rekao Đorđević, raditi na strategiji sprečavanja ekonomskih migracija, a u tome će imati „logističku podršku vlade, bez političkog uticaja“.

– Vlada Srbije ima iskrenu želju da promeni situaciju kada je ova tema u pitanju. Verujem da ćemo kao država da pružimo sve uslove koji su neophodni da bi mladi ostajali i stvarali porodice u svojoj zemlji, ali i da bi se i oni koji su već otišli, vratili. Ovom timu pružićemo podršku u radu i obezbediti svu potrebnu logistiku, odnosno podatke, koji će im pomoći da bolje sagledaju situaciju u kojoj se nalazi naša zemlja i tako pronađu adekvatne načine za rešavanje problema sa kojim se susrećemo – rekao je Đorđević.

Đorđević je juče rekao da od tima stručnjaka očekuje predlog rešenja na kratak rok, ali i strategiju za duži period. On je najavio da bi tim mogao u budućnosti da bude dodatno proširen novim članovima – ekspertima, koje bi predložiti sadašnji članovi.

Član ekspertskog tima iz redova Republičkog zavoda za statistiku Gordana Bjelobrk za Danas kaže da je održani sastanak bio više organizacionog karaktera, te da se nije pričalo o konkretnim predlozima.

– Dogovarali smo se kako ćemo ubuduće raditi. Naredni sastanak zakazan je za 26. februar i verujem da ćemo tada krenuti da radimo i vidimo šta imamo od raspoloživih podataka, da vidimo ko i koliko može da doprinese – ističe Bjelobrk. Na jučerašnjem sastanku, kako kaže, nisu se iznosili konkretni podaci, ali je najavljeno da će u narednih dan ili dva svi članovi dobiti smernice šta treba da pripreme za naredni sastanak koji će biti u Privrednoj komori Srbije.

Srbiju poslednjih godina napušta oko 35.000 ljudi godišnje, a prema podacima Organizacije za ekonomsku bezbednost i saradnju od 2000. iz zemlje je otišlo više od 650.000 ljudi, najviše mladih. Kako je nedavno za naš list rekao profesor Vladimir Grečić, prema anketama koje su rađene poslednjih godina, dve trećine mladih je izrazilo želju da ode, a jedna trećina već preduzela neke konkretne korake. Za Grečića, koji je takođe deo tima, veoma je važno što je ova tema pokrenuta i što je postala jedan od prioriteta rada Vlade, jer, kako je rekao juče, ovaj problem nije samo problem naše zemlje, već je prisutan i na globalnom nivou.

O najavi predsednika da se vraćaju subvencije za dizel poljoprivrednicima

Vlast jeftinije gorivo najavljuje pred svake izbore

Posle dve godine obećanja izgleda da će Vlada u četvrtak konačno doneti pravilnik o regresiranom gorivu za poljoprivrednike koji je ukinut 2016. godine i po kome bi poljoprivredni proizvođači mogli da dobiju subvencije za dizel.

Već tri godine srpski paori ne samo da nemaju subvencije već i plaćaju najskuplji dizel u regionu. S obzirom da u proizvodnji troškovi goriva učestvuju 10 do 15 odsto jasno je koliko to utiče na (ne)konkurentnost domaćih farmera.

Zanimljivo je da je donošenje odluke Vlade najavio predsednik države Aleksandar Vučić u svojoj kampanji obilaska Srbije, a ne recimo ministar poljoprivrede kome bi to bilo u opisu dužnosti. Doduše Branislav Nedimović, ministar poljoprivrede to jeste najavljivao i 2017. i 2018. godine ali ništa se nije desilo. Poljoprivrednicima ovog puta sigurnost daje to što je najava stigla sa „najvišeg mesta“.

Takođe, analitičari ne mogu, a da ne uoče vezu između ove najave i blizine izbora o kojima se priča u medijima i to ne bez razloga. Recimo ministar Nedimović je u martu 2017. najavio tzv. „plavi dizel“ sa subvencijom za poljoprivrednike i to baš uoči predsedničkih izbora održanih u aprilu iste godine.

Sledeći put Nedimović je opet govorio o subvencijama goriva za poljoprivrednike u januaru 2018, nekih mesec i po pre održavanja lokalnih izbora.

U ministarstvu poljoprivrede nisu hteli da daju nikakav komentar do četvrtka i sednice Vlade, ali Nedimović je početkom 2018. dao procenu da bi se gorivo za poljoprivrednike moglo osloboditi dela akcize u iznosu od 25 dinara po litru. Trenutno je litar evrodizela 157 dinara na pumpama.

Ovakva olakšica po svemu sudeći ne bi bila dovoljna paorima. Miroslav Kiš, predsednik Upravnog odbora Asocijacije poljoprivrednika ističe da bi im značilo umanjenje cene od bar četrdesetak dinara.

„Mi ovo tražimo već godinama, jer gorivo je veliki izdatak. Čuli smo najavu, ne znamo o kolikom iznosu se radi, ali samo se nadamo da neće biti „tresla se gora, rodio se miš“. Sada naftne kompanije daju popust pet do 10 dinara da bi privukle potrošače. Nadam se da subvencija države neće biti tako simbolična. Ministar poljoprivrede priča već dve godine kako nema para u budžetu za to, a sve zemlje u okruženju i koje nisu bogatije od nas kao Republika Srpska daju farmerima plavi dizel po subvencionisanim cenama. A tamo je još i gorivo jeftinije nego kod nas“, kaže Kiš dodajući da su nekada subvencije bile 12.000 dinara po hektaru, ali da toga nema već sedam, osam godina.

Zdravko Šajatović, predsednik udruženja Žitovojvodina, takođe kaže da traže godinama povratak regresiranog goriva, ali da je sada obećanje došlo „sa najvišeg mesta, pa očekujem da će se i ispuniti“.

Predsednik UO Nezavisne asocijacije poljoprivrednika Srbije Jovića Jakšić smata da gorivo ne bi trebalo da bude skuplje od 100 dinara po litru, dok je predstavnik udruženja Pančevački ratari Jovan Njegovan rekao agenciji Beta da je dovoljno ukinuti akcizu na gorivo namenjeno poljoprivrednicima i omogućiti im najmanje 100 litara goriva po hektaru.

„To bi, uz redukovanu obradu, pomoglo poljoprivrednicima“, rekao je Njegovan, ali je izrazio sumnju u vezi sa najavom da će Vlada Srbije doneti odluku o subvencionisanom gorivu, jer se, kako je dodao o tome više puta pričalo u poslednje dve godine, ali bez konkretnih efekata.

On smatra da bi, ukoliko do vraćanja subvencije dodje, najbolji mehanizam za podelu goriva poljoprivrednicima bilo uvođenje specijalnih kartica, kojima bi poljoprivrednici povoljnije gorivo direktno kupovali na pumpama.

„U kartici bi trebalo da piše koliko goriva poljoprivrednik može da preuzme, u zavisnosti od veličine gazdinstva, dok bi kupovina goriva po punoj ceni uz kasniju nadoknadu države, bila lošija varijanta“, smatra Njegovan.

I Branislav Gulan, član odbora sa selo SANU, podseća da je ministar Nedimović bar dva puta najavljivao i obećavao subvencije za gorivo, uz objašnjenje da ne može odmah jer nema para u budžetu.

„Evo sad dolaze opet izbori i predsednik Vučić najavljuje subvencije. To je taj plavi dizel o kome se govori“, napominje Gulan. I Vladana Hamović iz Instituta za poljoprivredu podseća da je bilo raznih obećanja u kampanjama, ne samo poljoprivrednicima, koja nisu ispunjena. Ona podseća i da je u vezi sa subvencijama goriva bilo raznih zloupotreba i da bi njihovo korišćenje trebalo strogo kontrolisati.

Milijarde za gorivo

Za setvu kažu poljoprivrednici troši se između 60 i 100 litara dizela po hektaru u zavisnosti od kulture i zemljišta. Neki prosek je od 70 do 80 litara po hektaru po sezoni, dakle dva puta godišnje. Prema rečima Petra Radića iz Zadružnog saveza Vojvodine u pokrajini se obrađuje oko 1,5 miliona hektara, pa tako računica pokazuje da se godišnje u Vojvodini potroši oko 225 miliona litara dizela. Po ceni od 157 dinara za litar, to je trošak od 35,3 milijardi dinara samo za vojvođanske paore. Ako bi farmeri dobili cenu od 100 dinara, što znači da bi se država odrekla 57 dinara poreza i akciza po litru, to bi bio trošak za budžet od 12,8 milijardi dinara ili više od 100 miliona evra i opet samo za Vojvodinu. Ukupne subvencije u budžetu predviđene za poljoprivredu u ovoj godini su 36 milijardi dinara.

DRI utvrdio velike neregularnosti u korišćenju subvencija koje lokalne vlasti dodeljuju javnim preduzećima

Pomoć troše za plate i pokriće gubitaka

Novac koji lokalne vlasti dodeljuju na ime subvencija javnim preduzećima ne služe za investiciona ulaganja i razvoj, nego za pokriće tekućih troškova i gubitaka, kao i za plate zaposlenih.

To je osnovni nalaz Državne revizorske institucije koja je uradila reviziju poslovanja osam lokalnih samouprava i izvršila proveru planiranja i korišćenja subvencija javnim preduzećima.

DRI je utvrdio da su Grad Beograd, gradovi Kragujevac, Subotica i Pančevo, kao i opštine Smederevska Palanka, Bor i gradske opštine Grocka i Obrenovac u periodu 2015-2017. godine,

preduzećima prenele subvencije u iznosu od 41,1 milijardu dinara, od čega je 31 milijarda dinara utrošena za pokriće tekućeg poslovanja. Subvencije su dodeljivane javnim preduzećima u oblasti komunalnih usluga, javnog prevoza, sporta i kulture...

– Ne može se reći da lokalne vlasti troše novac nenamenski, već da li u dovoljnoj meri koriste smernice i pravce razvoja ili ga odobre slobodnije, bez dubljih analiza, a kad preduzeće primi subvenciju troši ga za pokriće tekućih troškova – kaže predsednik DRI Duško Pejović.

On kaže da se najčešće ne gleda za šta se dodeljuje novac javnim preduzećima, pa je utvrđeno da su pomoć dobila i preduzeća koja imaju dobit veću od subvencije.

– To znači da mu subvencija nije bila ni potrebna, a da onaj koji daje novac nije imao jasne kriterijume, jer bi u suprotnom uočio da subvencija nije ni potrebna – kaže Pejović.

Revizori su utvrdili da opštine menjaju tokom godine planirane iznose za subvencije, a rezultat je bio taj da novac nije efikasno upotrebljen, jer je samo 23 odsto sume iskorišćeno za kapitalne investicije i poboljšanje komunalne infrastrukture. Utvrđeno je da je u pomenutim opštinama čak 67 procenata subvencija dato za javni prevoz, a čak četvrtina preduzeća opstala je zahvaljujući subvencijama.

DRI je konstatovao da nije uspostavljen ni odgovarajući sistem kontrole subvencija od faze planiranja do faze izveštavanja, da je izveštavanje više formalno...

DRI je utvrdila i da se postojećim zakonom ne obezbeđuje jedinstven sistem protivgradne zaštite za poljoprivredu, a to ugrožava njegovu efikasnost.

– Prema zakonu koji je usvojen 2015. obaveza protivgradne zaštite prenet je na RHMZ, koji nije dobio dovoljno novca za taj program, pa se traže rezerve, pomoć opština itd, a to je nesigurno. Nije obezbeđen sistem finansiranja programa zaštite. Deo raketa kupuje RHMZ, a deo same opštine. Nejednaka je i distribucija raketa, svaka opština želi da ih ima više, bez obzira na opasnost od leda, pa imamo čuka gde su ostale neutrošene i čuka gde ih je bilo malo. Plus sve stanice nisu ispravne, nema dovoljno strelaca, čija je starost od 30 do 80 godina – kaže Pejović.

Štete od grada svake godine su ogromne, a Pejović kaže da ne postoji evidencija o njihovom iznosu, već se utvrđuje površina stradala od leda.

Mere štednje najviše pogodile žene

Mere štednje u javnom sektoru, koje su uvedene od 2015. godine, nisu podjednako uticale na ekonomski položaj muškaraca i žena. Veći teret reformi ponele su žene, zaključak je prvog istraživanja o uticaju mera štednje na položaj žena u Srbiji.

Istraživanje su sproveli Fondacija za razvoj ekonomske nauke (FREN), UN Women i Ambasada Kanade, a direktorka FREN-a Jelena Žarković Rakić kaže da su mere štednje dosledno primenjene u sektorima obrazovanja, zdravstva i socijalne zaštite, ali ne i u javnim preduzećima.

"Mere štednje koje su uvedene od 2015. nisu u svom fokusu imale žene, a žene čine veliki broj zaposlenih u javnom sektoru. One čine većinu zaposlenih u zdravstvu, prosveti, socijalnoj zaštiti, javnoj upravi. Sa druge strane, u javnim preduzećima najviše su zaposleni muškarci, skoro 70 odsto", rekla je Žarković Rakićeva za *Tanjug*.

Istraživanje koje su sproveli pokazalo je da upravo u javnim preduzećima mere štednje nisu dosledno primenjene, te je, kaže Žarković Rakićeva, planirano smanjenje razlike u zaradama između žena i muškaraca izostalo.

"Mere štednje bile su osmišljene tako da samo smanje zarade onih koji zarađuju više od 25.000 dinara, a među onima koji zarađuju manje od 25.000 dinara većina su žene. Trebalo je na taj način da žene budu zaštićene. Međutim, na jedan dobar deo muškaraca koji rade u javnim preduzećima, te mere nisu bile primenjene", kaže Žarković Rakićeva.

Takođe, podseća da je sa MMF-om 2015. dogovoreno da će Srbija svake godine po pet odsto smanjivati zaposlenost u javnom sektoru, te, primećuje ona, i od te mere se mahom odustalo.

"Zato je počeo prirodni odliv, odnosno žene pred godinama za penzionisanje podsticane su da odu u penziju", rekla je Žarković Rakićeva.

To, kako kaže, potvrđuju i podaci koji pokazuju da se za 20 odsto povećala verovatnoća da žene koje su pred penzionisanjem odu ranije u penziju, a kod žena mlađih od 30 godina se za 10 odsto povećala verovatnoća da postanu nezaposlene.

"Žene traže novi posao, jer je posao u javnom sektoru postao manje primamljiv zbog nižih zarada", ukazala je Žarković Rakićeva.

Pomoćnica ministra za rad Nina Mitić kaže da su nezaposlenost i rodna nejednakost na tržištu rada globalni, nacionalni i lokalni problemi i dodala da su ta pitanja ključna za Ministarstvo rada.

Mitićeva navodi da je stopa zaposlenosti starijih od 15 godina kod muškaraca 57,3 odsto, a kod žena 41,7 odsto.

"To pokazuje da jaz između muškaraca i žena na tržištu rada u Srbiji postoji. Žene su i dalje izložene diskriminaciji kada žele da postanu preduzetnice, apliciraju za rukovodeća mesta i prilikom zapošljavanja. Takođe, društvene norme, tradicionalni stavovi, stereotipi utiču na ograničavanje i napredovanje žena u društvu i na tržištu rada", rekla je Mitićeva.

Najavila je da će Ministarstvo ove godine objaviti javni konkurs za samozapošljavanje žena koje su pretrpele nasilje.

Savetnik u Ambasadi Kanade za politička, ekonomska i medijska pitanja Vladan Miladinović je istakao da je Kanada prva zemlja u svetu koja je 2017. godine usvojila feminističku razvojnu politiku, koja ima za cilj da unapredi rodnu ravnopravnost i osnaži devojke i žene.

Istraživačica na Mirovnom institutu u Ljubljani Živa Humer predstavila je istraživanje koje je sproveda u Sloveniji i koje je takođe pokazalo da tamošnje mere štednje nisu uzimale u obzir heterogenost društva, pa su rodne razlike porasle tokom ekonomske krize.

"Do toga je došlo jer su se mere štednje pre svega odnosile na porodijsko odsustvo, smanjenje dečijih dodataka, plaćanje vrtića i za drugo dete", zaključila je Humerova.

Žene u Srbiji zarađuju oko 12 odsto manje od muškaraca

Razlika u zaradama između muškaraca i žena u Srbiji postoji, a podaci pokazuju da žene, iako imaju isti nivo obrazovanja i godine radnog iskustva, zarađuju oko 12 odsto manje od muškaraca, izjavila je direktorka Fondacije za razvoj ekonomske nauke (FREN) Jelena Žarković Rakić.

Kao razlog malog broja zaposlenosti žena, navodi neaktivnost i ističe da su žene aktivnije da bi BDP Srbije bio za oko devet odsto veći.

"Žene nemaju posao, ali ga i ne traže. Većina njih su penzionerke, pa je to razlog zašto ne traže posao. Međutim, imamo 350.000 žena starosti između 25 i 54 godine, koje bi mogle da doprinesu privredi, a koje ne rade", rekla je Žarković Rakićeva za *Tanjug*.

Kaže da žene kao razlog netraženja posla najčešće navode brigu o članovima porodice.

Ističe i da sličan jaz u zaradama između muškaraca i žena postoji i u zemljama u regionu, dok je on prosečno manji u zemljama Evropske unije.

Током 2018. се градило за 13,9 одсто више у односу на 2017.

Од почетка прошле године грађевинска активност на територији Србије повећана је за 13,9 процената у односу на 2017. годину, објавио је Републички завод за статистику (РЗС).

Вредност изведених грађевинских радова на територији Србије порасла је за 8,7 одсто, у текућим ценама у четвртм кварталу 2018. године, док у сталним ценама тај раст износи три процента, у односу на исти период годину раније.

"Вредност изведених радова, у сталним ценама, у четвртм кварталу 2018. повећана је значајно у Региону Војводине (20,1 проценат), затим у Београдском региону (1,9 одсто), док је у Региону Јужне и Источне Србије грађевинска активност била

на приближно истом нивоу као у четвртм кварталу 2017. године", кажу у РЗС.

У Региону Шумадије и Западне Србије забележен је пад вредности изведених радова од 10,7 процената, у сталним ценама.

Од укупне вредности радова изведених у четвртном кварталу 2018. на територији Србије изведено је 96,8 одсто, док је преосталих 3,2 процента изведено на градилиштима у иностранству.

Otvaranje ponuda za kupovinu dugova pet banaka u stečaju

Otvaranje obavezujućih ponuda za kupovinu problematičnih potraživanja banaka u stečaju zakazano je za danas u Agenciji za osiguranje depozita (AOD) u Beogradu.

Nakon otvaranja prispelih ponuda, znaće se ko su kupci potraživanja čija je vrednost oko 240 miliona evra.

Reč je o ponudi kombinovanog portfelja problematičnih potraživanja banaka u stečaju, Republike Srbije i AP Vojvodine, kojima upravlja AOD.

Džava je u oktobru prošle godine oglasila prodaju dugova pet propalih banaka, koje su u stečaju - Agrobanke, Nove Agrobanke, Univerzal banke, Privredne banke Beograd i Razvojne banke Vojvodine.

Vlada usvojila: Naknada za zelenu energiju - 0,093 RSD/kWh

Vlada Srbije je donela Uredbu o visini posebne naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača električne energije u 2019. godini.

Naknada će i ove godine iznositi 0,093 dinara po kilovat satu, objavljeno je u Službenom glasniku.

Reč je o naknadi za podsticaj obnovljivih izvora energije koju plaćaju svi potrošači u Srbiji.

Naknada je prikazana kao stavka na računu za utrošenu električnu energiju i kojom se subvencionišu proizvodnja struje iz energije vetra, sunca, biomase, biogasa, malih hidroelektrana i drugih, a u skladu sa Zakonom o energetici i podzakonskim dokumentima.

Sredstva prikupljena po tom osnovu se ne troše direktno za izgradnju tih elektrana već za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije.

Naknada je uvedena 2013. godine.

U toku izmene Zakona o finansijskoj podršci porodicama s decom, pomoć za tri kategorije žena

"Ipak, ne smemo da dođemo u situaciju, kao u nekim zemljama u regionu, da obećamo mnogo više nego što možemo..."

Ministarka zadužena u Vladi Srbije za demografiju i populacionu politiku Slavica Đukić Dejanović izjavila je da je u toku rad na izmenama Zakona o finansijskoj podršci porodicama s decom koje su najavljene prošlog leta i izrazila uverenje da će to osetljivo pitanje biti rešeno na vreme.

""Došli smo do zaključka da treba **pomoći trima kategorijama žena**, onima koje imaju visoka primanja, a odu na trudnočko ili odsustvuju zbog nege deteta, zatim onima koje imaju manje od šest meseci radnog staža, kao i onima koje su tek počele da rade, a morale su da otvore bolovanje"", izjavila je sinoć Đukić Dejanovićeva.

Dodala je da Komisija, koju je formirala vlada, pravi procene o finansijskim potencijalima i načinima da se izmeni i dopuni Zakon, a da se ne uzme od kategorija koje su popravile svoj status.

Na pitanje da li je upoznata sa zahtevima Inicijative ""Mame su zakon"", Đukić Dejanovićeva je naglasila da su mame uvek u pravu kada traže da im se ostvari neko pravo.

""Ipak, ne smemo da dođemo u situaciju, kao u nekim zemljama u regionu, da obećamo mnogo više nego što možemo. Sa ministarstvima finansija i rada treba da nađemo meru koja će biti u skladu sa zahtevima mama i sa željom svih nas da im damo sve što možemo. Ali moramo da budemo realni"", naglasila je ministarka.

Istakla je i da ima razumevanja za zahteve da se popravi status svih majku u Srbiji uz napomenu da su populaciona politika i socijalna pomoć dve različite kategorije.

100.000 nemačkih radnika strepe od Bregzita

Izlazak Britanije iz Evropske unije bez dogovora bi uticao na više od 100.000 radnih mesta u Nemačkoj koja zavise od trgovine sa Britanijom, a najteže pogođena bila bi automobilska industrija, navode ekonomisti.

Istražitelji iz Hale instituta za ekonomska istraživanja (IWH) saopštili su da su pravili procene na osnovu pretpostavke šta bi se dogodilo kada bi uvoz EU u Veliku Britaniju pao 25 odsto zbog nedostatka ispregovaranog trgovinskog aranžmana, prenosi AP.

Među mestima gde bi najviše radnih mesta bilo ugroženo bili bi Wolfsburg u severnoj Nemačkoj gde se nalazi sedište Volkswagena i oblast Dingolfing-Landau u južnoj Bavarskoj, gde BMW ima proizvodne pogone. Ako bi Britanija izašla iz EU bez trgovinskog dogovora, to bi značilo uvozu taksu od 10 odsto na vozila i auto delove.

Autori su upozorili da se procenjenim ciframa ne predviđa da bi toliko ljudi bilo otpušteno, pošto bi kompanije možda imale različite načine da se suoče sa tim. Nemačke kompanije bi mogle da stave radnike da rade skraćeno radno vreme ili da nađu tržišta van Britanije, navode oni.

Istražitelji instituta su procenjivali potencijalne efekte tvrdog Bregzita na radna mesta u 43 zemlje. Efekti bi u apsolutnim ciframa bili najveći u velikim EU zemljama koje imaju bliske trgovinske odnose sa Velikom Britanijom, kao što su Nemačka i Francuska, navodi se na veb sajtu instituta.

Dodaje se međutim da postoje i velike zemlje van EU koje mogu da budu pogođene kao što su Kina, na primer, za firme koje snabdevaju evropske kompanije koje dalje izvoze u Britaniju. U relativnim ciframa, kada se gleda procenat od ukupne radne snage, najteže bi bili pogođeni Malta i Irska.

Radna mesta u Velikoj Britaniji takođe bi bila pogođena, na primer, preko firmi koje u EU izvoze delove robe koja se ponovo uvozi nazad u Britaniju, navodi institut.

Britanija treba da napusti EU 29. marta.

ДНЕВНИК

Шта је снижење, а шта је удица за купце?

Готово да нема продавнице у Србији, било да реч о великим маркетима или малим трговинским објектима, у којој се на видном месту не истичу акцијске продаје.

Најчешће је реч о прехранбеним производима који су грађанству најпотребнији, а цене су по правилу ниже од оних које су биле док се роба није нашла на „акцији”, односно била на рафу.

Тренутно сами трговци одређују која ће се роба наћи на акцији, и када, као и по којој цени ће се нудити потрошачима. У циљу да што више робе нађе купца, трговци акцијску робу продају често и упола јефтиније од редовне цене. Акцијске продаје су постале „мамац” за купце и зато и не чуди што потрошачи прелазе километре да би пазарили робу чија цена је знатно нижа од оне по којој је могу да купе у продавници у комшилуку.

Уколико буде усвојен нови закон о трговини, акцијске продаје ће бити регулисане и разлике између цена робе која се нуди неће моћи да буду толико велике. Наиме, Привредна комора

Србије прошле недеље отворила је јавну расправу о новом закону о трговини, која ће трајати до 21. фебруара. На овонедељној првој расправи у ПКС-у представници око 80 трговинских компанија, институција и организација из Србије, тражили су да нови законски акт дефинише акцијску продају. У Нацрту закона о трговини, који је израдио Министарство трговине, туризма и телекомуникација, акцијска продаја се дефинише као „продаја по цени која је нижа од редовне цене”. Трговци траже да уз ову дефиницију буде наведена доња граница акцијске цене, односно да она не може да буде нижа од нето произвођачке цене.

По речима помоћника ресорног министра Јована Стојића, до Нацрта новог закона о трговини, деценију после усвајања важећег, дошло се после анализе стања читавог сектора трговине у Србији.

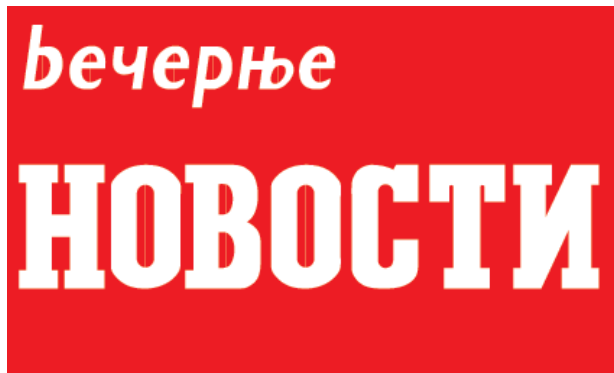
Цене морају бити у динарима

Цене у српским продавницама ће и даље бити истицане у динарима, осим у трговини у сектору туризма, када се послује с иностранством, као и електронској трговини софтвером и дигиталним производима када се извози ИТ технологија. Електронска трговина ка Србији, како је предложено Нацртом, мораће да има опциону валуту па ће потрошач моћи да бира коју цену жели да види.

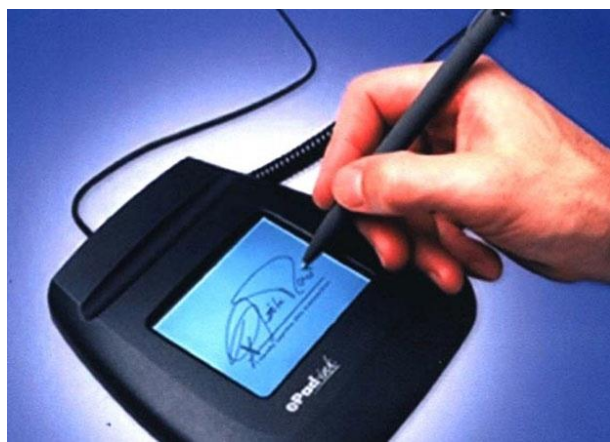
Нови документ доноси новине и дефинисање трговине на мало, као и оне које се односе на акције, попусте, распродају и прикупљање података. Примедбе су изречене и на дефинисање акцијске продаје, за коју је у Нацрту закона наведено да је продаја по цени која је нижа од редовне, указао је Стојић, додајући да ће се размотрити примедбе трговаца у погледу дефинисања акцијске цене.

Присутнима је остао нејасан и појам „непоштене трговачке праксе”, који се код нас уводи први пут.

Они сматрају да се тај појам мора додатно појаснити или изоставити из новог закона о трговини. Иначе, Нацртом закона о трговини „непоштена трговачка пракса” дефинише се као поступање супротно начелу савесности и поштења. Таквом дефиницијом, сматрају трговци, неоправдано се ризик пословања преноси на друге учеснике у ланцу снабдевања, а као пример такве праксе у Нацрту закона о трговини наводи се да је реч о „безусловном поврату робе, условљавању продаје робе компензацијом, наметање обавезе плаћања у висини која није адекватна вредности услуга – накнада за изглање и увршћивање производа у асортиман”. Такав опис, чак, тврде трговци, може да унесе заблуду о томе шта све може да се третира као непоштена пракса.

SAVET STRANIH INVESTITORA PREDLAŽE:

Elektronski potpis za sve

Privrednici podsećaju nadležne da treba usvojiti preostale podzakonske akte Zakona o elektronskom dokumentu

DIGITALIZACIJA je na spisku prioriteta Vlade. Iz ugla Saveta stranih investitora, između dva izdanja "Bele knjige", ovaj sektor zabeležio je umeren napredak.

Privrednici podsećaju nadležne da treba usvojiti preostale podzakonske akte Zakona o elektronskom dokumentu i podzakonski akt koji propisuje daljinsku identifikaciju korisnika u finansijskom sektoru. Predlažu da se olakša korišćenje elektronskog potpisa u javnom i privatnom sektoru, tako da budu dostupni širem krugu građana.

Član UO Saveta stranih investitora Marinko Ukropina ističe, za "Novosti", da je jedan od pozitivnih pomaka to što elektronski dokument sada ima istu važnost kao pisani, iako je još prisutan otpor prema tome u praksi. Pozitivno je i što je omogućeno elektronsko plaćanje usluga E-uprave na internet portalu pomoću platnih kartica. Izmene i dopune Zakona o deviznom poslovanju su donele određeni napredak u elektronskom plaćanju.

Većina institucija poštuje nova pravila i jednostavnije procedure. Otpora, ipak, još ima.

- Poreska uprava, na primer, još zahteva da potvrda o rezidentnosti bude u štampanom obliku, potpisana i sa pečatom - kaže Ukropina. - Drugim rečima, ako se neka kompanija iz Srbije reklamira na "Guglu", da bi izbegla dvostruko oporezivanje mora da traži od Ministarstva finansija SAD da pošalje potvrdu o rezidentnosti u štampanom obliku, potpisanu, s pečatom.

PREPREKE

- I dalje postoje prepreke - ističe Marinko Ukropina. - Treba imati u vidu da digitalizacija predstavlja šansu, što znači da Srbija treba da iskoristi ovu priliku kako bi poboljšala svoju konkurentnost.

Srbija nema tržište za razvoj malih preduzeća

Program "Pokreni se za posao" pokrenut je 2009. godine sa ciljem da podstakne zapošljavanje kroz razvoj i unapređivanje malih i mikro preduzeća.

Osnovu programa, koji sprovodi organizacija Eneca uz podršku kompanije Filip Moris, pored donacije u vidu opreme neophodne za pokretanje ili unapređenje poslovanja u iznosu do 10.000 dolara, čine i poslovne obuke i mentorska i savetodavna pomoć. Ove godine posebnu podršku daju inovativnim preduzetničkim idejama. O programu i uslovima za razvoj malih i srednjih preduzeća, za Infobiz je govorio Milivoje Jovanović iz organizacije Eneca.

"Iskreno, mislim da je više u fokusu nego ranije. postoji mnogo programa u Srbiji koji podržavaju taj sektor. Tu računam i državne programe, programe različitih organizacija i naš program", kaže Jovanović.

Dodaje da se tu otprilike godišnje podrži hiljadu i nešto biznisa.

"Ako gledamo, privreda ima 345 hiljada privrednih subjekata, a mislim da možemo mnogo više. Ono gde se javlja razlika u tim programima i Evropi nije velika, po samoj strukturi podrške", kaže.

Ističe da je problem u tome što nemamo dovoljno razvijeno domaće tržište koje bi podstaklo razvoj tih biznisa.

"Tu mi kasnimo za Evropom. Ne postoji rast iz mikro u mala i iz mala u srednja preduzeća. I dalje od svih tih biznisa 89 odsto čine mikro biznisi, ispod nekih 10 odsto malih i 1,2 odsto srednjih biznisa. Ako gledamo privredu Evrope upravo oni najveću konkurentnost stiču sa tim srednjim biznisom i onim malim biznisima koji su u višoj fazi", kaže.

Dodaje da tu jednostavno imamo te neke probleme.

"Gledali smo i Duing biznis listu i što se tiče uslova za pokretane biznisa spali smo sa 32. na 40. mesto, a jedan od osnovnih problema jeste upravo podsticaj za pokretanje malih biznisa. Tako da smo po uslovima za dobijanje kredita za male biznise i srednje biznise pali sa 55. na 60. mesto", kaže.

Kaže da se čine pomaci, ali da mu se čini da kako napredujemo u nekoj oblasti, tako u nekoj drugoj zaostanemo.

"Tako su i parafiskalninameti i dalje jedan od ključnih problema, preko 250 parafiskala. ali ono što preduzetnici stalno ističu jeste da bi bili konkurentni moramo imati manje poreze i doprinose na rad, što nas sve stavlja u neki rang nekonkurentnih zemalja. Ako gledamo neke od zemalja u regionu ti porezi su skoro pa duplo manji, kod nas su 63 odsto", kaže Jovanović.